Stockholm 181030

Reseberättelse ASSH + Curtis + ASHT

Elisabet Hagert, ARCADEMY, Sophiahemmet Stockholm, 180911-180924

I september hade jag, tack vare generöst bidrag från Gabrielssonska minnesfonden, möjlighet att resa på en riktig USA ”turné”, som innefattade deltagande vid ASSH mötet i Boston, gästprofessur i Baltimore och hedersföreläsning vid ASHT (American Society for Hand Therapy) mötet i Dallas. Resorna varade i två veckor och innebar många tillfällen till spännande möten, deltagande i utbildningar och både intagande och utgivande av information och kunskap. Jag ska med denna reseberättelse försöka delge några av de guldkorn som inträffade under resans gång.

ASSH - Inform Innovate Inspire

Årets upplaga av ASSH mötet gick detta år av stapeln i Boston, under rubriken: ”Inform, Innovate, Inspire”.

Dagen före invigningen av ASSH mötet innebar en handleds-intensiv dag, där jag först hade nöjet att få delta med två föredrag och paneluppdrag i ”*Pre-Course: Carpal Instability*” därefter i IWIW - International Wrist Investigator Workshop. Mina uppdrag gällde föredrag om handledens anatomi, klassifikation av carpala instabiliteter och proprioception. Fakulteten bestod av handkirurgkollegor från såväl USA som Europa, Kina och Australien.

Två av de föredrag som jag fann mest matnyttiga denna dag var båda i relation till diagnostik av scapholunära ligamentskador:

The Importance of Dorsal Scaphoid Translation in SL Instability - Steve K. Lee

Dr Lee framförde de studier som han gjort tillsammans med Scott Wolfe vid Hospital for Special Surgery i NY. Genom att analysera vanliga slätröntgenbilder tagna i sidoprojektion

kan man få stöd för diagnostik av SL skador. Tänk dig att man ritar en cirkel runt lunatum, därefter en cirkel runt konturen av proximala scaphoideum. Båda dessa cirklar ska normalt vara koncentriska, där scaphoideum cirkeln är större och omsluter lunatum cirkeln. Vid en scapholunär ligamentskada, även en där man inte finner en statisk instabilitet, sker en diskret dorsal translation av proximala scaphoideum, vilket gör att dessa två cirklar ej längre ligger koncentriskt, utan scaphoideum cirkeln ligger dorsalt förskjuten. Man har här kunnat visa att denna enkla slätröntgenmetod är lika känslig som MR för tidig diagnostik av SL skador, och givetvis avsevärt billigare och enklare!

The Effect of Forearm Rotation on Scapholunate Gap - Mireia Esplugas

Dr Esplugas skriver just nu sitt avhandlingsarbete och avser att inom kort disputera på carpal stabilitet, biomekaniska studier gjorda under handledning av Dr Marc Garcia-Elias. I denna studie, presenterad vid IWIW presenterar hon effekten av pronation och supination på SL avstånd. Det som de har funnit vid kadaver studier är att en supination leder till ett ökat SL avstånd vid SL skada, samt stressar SL ligamentet vid ev partiell skada eller nyopererat ligament. Vid diagnostik av suspekt SL skada bör man därför göra en dynamisk genomlysning med handleden *i supination* vilket t.om är känsligare än ulnar deviation - knuten hand för att provocera fram ett ev ökat SL avstånd.

President vid ASSH mötet i år var Prof James Chang, Stanford. Det var extra roligt att delta vid mötet i Boston då jag har haft nöjet att genomföra ett 6-månader postdoc fellowship vid just Stanford University. Samtliga goda vänner och kollegor från Stanford var så klart delaktiga vid mötet i år.

James Chang's Presidential Address hade titeln: "*The Joy of Hand Surgery*", och hans tal var bland de mest gripande jag hört vid internationella kongresser. Han talade med enorm värme och öppenhet om behovet av att hitta glädjen i vårt arbete. På ett avväpnande vis fick vi lära känna hans barndom, där föräldrarna arbetat hårt som första generationens invandrare från Taiwan för att ge barnen möjlighet till universitetsubtildning; vidare hur han som ung läkarstudent drabbades av en enorm sorg då hans syster suiciderade, hur detta sedan ledde till en regelrätt utbrändhet. Vägen tillbaka från utmattning och sorg, till att finna glädje och mening med livet var en berättelse som vi alla kan kännas vid och känna enorm empati för. Han avslutade med att citera Nietzsche: *"If we have our own Why in life, we shall*

get along with almost any How." Otroligt gripande tal, inte ett öga torrt i salen och så klart - stående ovationer!

Torsdag och fredag eftermiddag hade jag äran att vara inbjuden som föreläsare i två Intstructional Courses som båda rörde perifera nervkompressioner: *The Recalcitrant Cubital Tunnel* - anordnat av Prof Lee Osterman; och *Compression Neuropathies, turning the sceptic into a believer* - anordnat av Prof Jennifer Wolf.

Vid den förra, handlade kursen om diagnostik och behandlingar vid återkommande ulnaris kompressioner i armbåge, något som vi som handkirurger dessvärre allt för ofta kan se. Intressanta poäng att ta med från detta symposium var följande:

- Vid en suspekt återkomst av ulnarispåverkan efter tidigare friläggning, men där EMG är inkonklusivt och patienten besväras av smärta, undersök alltid sensibiliteten inom MABC (n. cutaneus antebrachii medialis) på överarmsnivå. Nedsatt sensibilitet ger indikation på mer proximal påverkan, som regel TOS pga dålig ergonomi (framåtskjutande skuldror, statiskt kontorsarbete, övervikt) som bäst behandlas medelst sjukgymnastik och inte ytterligare kirurgi.

- Vid ihärdig påverkan av interosseous funktion, med atrofi framförallt av 1a dorsala interosséen men där viss motoraktivitet finns vid EMG, finns indikation för att utföra en s.k. "supercharge" av n. ulnaris, där en gren av n. interosseous anterior flyttas till n. ulnaris motorgren för att ge möjlighet till en snabbare reinnervation av interosséerna. Tekniken har populariserats av Dr Susan Mackinnon och fantastiska illustrationer kring tekniken finns på: https://nervesurgery.wustl.edu/so/NerveTransfers/Hand/RETSAINtoUlnarNT/Pages/default.aspx

Utöver ett rikt vetenskapligt program fanns det såklart fina möjligheter till socialt nätverkande med kollegor från hela världen! Dels anordnades en klassisk amerikansk afton med baseball match på anrika Fenway Stadium, en av de äldsta bevarade baseball arenorna i USA. Hot dogs, öl, amerikansk nationalsång och the seventh inning stretch! Jag hade även nöjet att få vara med på the Presidential Dinner som anordnades till ära av Pres James Chang. Galamiddag och smokingfest på ett konstmuseum i centrala Boston.

Baltimore - Curtis National Hand Center

Efter händelserika dagar i Boston gick resan vidare till Baltimore och the Curtis National Hand Center, beläget två kvarter från Johns Hopkins University.

Curtis Hand Center är ett av USAs äldsta handkirurgiska center, grundat på 70-talet av Dr Raymond Curtis, tidigare president för ASSH. Dr Curtis har bl.a gästat Erik Moberg under sin tid som ASSH president, 1971 (foto: Carl-Göran Hagert). Enheten leds idag av Dr James

Higgins och har närmare 20 handkirurger och 25 handterapeuter anslutna till kliniken, i tillägg till residents och fellows.

Jag hade förmånen att få vara inbjuden som Visiting Professor, där jag under en heldag undervisade handkirurger, handterapeuter, residents och fellows. Förmiddagen ägnades åt proprioception och rehabilitering; eftermiddagen åt diagnostik av perifera nervkompressioner där föredraget filmades och nu finns upplagt på YouTube. Eftermiddagens föredrag följdes av ett patientfall där jag inför auditoriet blev ombedd att diagnosticera en professionell violinist med problem i vänster arm och hand. Mycket intressant fall med en kombinerad hög radialispåverkan och påverkan av motorgrenen till n. ulnaris, i nivå med hamulus ossis hamati.

Efter föredragen var det en rask promenad till labbet, där de hade förberett en kadaverarm. Otroligt labb! Personal stod redo, alla residents och fellows hjälpte till, och tilllsammans hade vi en otroligt rolig och givande eftermiddag med dissektion av en hel arm. Tänk om vi i Sverige hade kunnat ha sådana resurser knutna till klinikerna!

Efter denna intensiva dag var det en kort paus, innan middag väntade på Baltimore Art Center. Till middagen framförde jag en presentation om forskningsetik, baserat på händelserna kring Macchiarini och Karolinska Institutet. Inte en historia som man som KI anknuten forskare är stolt över, men en som är otroligt lärorik för oss alla.

Det var en synnerligen fin dag i Baltimore. Den anda som genomsyrade Curtis Hand Center var fantastisk, med vetgiriga och intresserade unga blivande handkirurger, erfarna handkirurger och ett härligt team med engagerade handterapeuter!

ASHT Dallas- “Hand Therapy: The Key to Optimizing Patient Outcomes”

Sista anhalt för USA turnén var Dallas, TX och det årliga mötet för ASHT, American Society for Hand Therapy. Närmare 1,000 handterapeuter från hela världen (huvuddelen amerikanska handterapeuter) samlades i ett osedvanligt åskrikt och blött Texas för tre dagar med undervisning, workshops och industriforum.

Tillsammans med Dr Marc Garcia-Elias från Barcelona, var jag en av två keynote speakers, inbjuden att framföra en keynote adress titulerad: ”Proprioception and Neuromuscular

Stability - It's Not Just About the Wrist!". Anförandet var 30 minuter inför en publik på ca 800 personer, så det var med viss stress som jag konstaterade att mitt föredrag hade svårigheter med den tekniska kopplingen till kongressdatorerna! Efter ett 5 minuter långt tekniskt haveri lyckades föredraget till sist ladda upp, vilket ju var en enorm lättnad. Ännu roligare då när det vid föredragets slut infann sig en unisont stående ovation från auditoriet! Helt makalöst att som inresande handkirurg från Stockholm få uppleva detta.

Att som kirurg få ta del av kloka handterapeuters forskning och kliniska fynd är också otroligt lärorikt! Bland annat kan nämnas Lora Kahn's föredrag om "The Scratch-Collapse Test" vilket är ett användbart diagnostiskt test vid perifera nervproblem- neuralgisk smärta, perifer nervkompression och/eller perifer nervskada. Diagnostiken innebär att man som undersökare stimulerar huden lätt i det

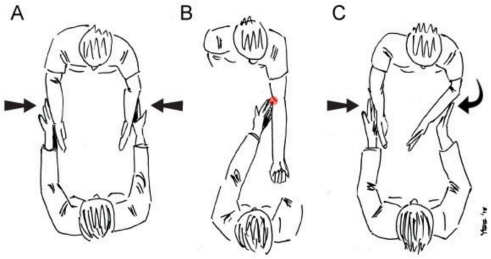

området en skada eller kompression antas föreligga, varpå patienten får en kortvarig reflex som innebär oförmåga att motstå kraft vid utåtrotation av armen. Teoretiskt antas finnas en koppling till det som neurofysiologiskt kallas för "the cutaneous silent period" och som i praktiken innebär en utsöndring av substans P vilket i sin tur ger en kortvarig inhibition av volontär muskelaktivitet. Ett mycket användbart kliniskt test för att diagnosticera nervkompressioner och nervproblem.

Det sociala programmet i Dallas inkluderade en galamiddag i sann Texas-anda med line dancing, tex-mex mat, cowboy hattar och margaritas! Lättsamt, roligt och genuint!

Jag vill framföra mitt innerliga tack till Gabrielssonska minnesfonden som genom generöst bidrag gjort denna resa möjlig. Att få möjligheten till två veckors intellektuellt och socialt utbyte med kollegor, handterapeuter och blivande handkirurger i USA. Vilken ynnest vi har som svenska handkirurger, att kunna få bidrag till resor, intellektuell förkovring och socialt utbyte med kollegor från hela världen!

Med varma och kollegiala hälsningar,

Elisabet Hagert

ARCADEMY, Sophiahemmet Stockholm